

Fælles udviklingsområder i "Samarbejdsaftale om børn og unge i psykisk mistrivsel"

Baggrund

Randersklyngens arbejde med det politisk prioriterede indsatsområde børn og unges mentale sundhed har fokus på implementering af "Samarbejdsaftale om børn og unge i psykisk mistrivsel"¹. Aftalen udgør en fælles ramme for det tværsektorielle samarbejde om kommunikation og koordinering i sundhedsklyngerne.

Formålet med "Samarbejdsaftale om børn og unge i psykisk mistrivsel" er:

- At borgerne oplever et sammenhængende forløb af høj kvalitet, hvor indsatserne er samtidige og koordinerede mellem parterne ud fra borgerens behov
- At skabe tydelige kommunikationsveje mellem kommunerne, de praktiserende læger og Børne- og Ungdomspsykiatrisk Afdeling
- At understøtte implementeringen af Sundhedsstyrelsens forløbsprogrammer for børn og unge med psykiske lidelser.

Samarbejdsaftalens målgruppe er børn og unge i alderen 0-18 år, der er i psykisk mistrivsel i let til svær grad.

Tværgående implementeringsgruppe

For Randersklyngen er det afgørende, at samarbejdsaftalen er understøttende i forhold til at styrke sammenhæng og samarbejde mellem de fire klyngekommuner, praktiserende læger og Børne- og Ungdomspsykiatrisk Afdeling samt Børn og Unge afsnittet på Regionshospitalet Randers.

Randersklyngen har derfor nedsat en implementeringsgruppe, der skal omsætte samarbejdsaftalens indsatsområder til fælles udviklingsområder. Implementeringsgruppen består af repræsentanter fra psykiatri, somatik, almen praksis, sundhedspleje, PPR og myndighed. En oversigt over repræsentanterne i implementeringsgruppen er vedlagt som bilag.

Forslag til fælles udviklingsområder

Samarbejdsaftalen indeholder tre delindsatser, som er væsentlige for at styrke samarbejdet om børn og unge i mistrivsel på tværs af sektorer:

1. Implementering af de anbefalinger i forløbsprogrammerne for børn og unge med psykisk sygdom, der vedrører det tværsektorielle samarbejde
2. Oprettelse af kommunikationsvej mellem almen praksis og kommuner om børn og unge i psykisk mistrivsel

¹ Link til *Samarbejdsaftale om børn og unge i psykisk mistrivsel* <https://www.sundhedsaftalen.rm.dk/sundhedsaftalen-2019-2022/samarbejdsaftaler/born-og-unge-i-psykisk-mistrivsel/>

3. Rådgivning fra Børne- og Ungdomspsykiatrisk Afdeling.

Delindsats 2 "Oprettelse af kommunikationsvej" og delindsats 3 "Rådgivningen fra Børne- og Ungdomspsykiatrisk Afdeling" er væsentlige elementer i forhold til at understøtte implementeringen af forløbsprogrammerne.

Implementeringsgruppen har i de indledende drøftelser haft fokus på både de enkelte organisationer samt de fælles muligheder og begrænsninger for implementering af samarbejdsaftalen. Desuden har gruppen delt erfaringer om det, der allerede fungerer – for eksempel gennem erfaringer fra Syddjurs Kommunes afprøvning af modellen *fælles forpligtende forløb og handleplan*².

De indledende drøftelser afspejler, at:

- organisationernes kendskab til hinandens handlemuligheder og tilbud ofte er begrænset
- udgangspunktet for implementering af samarbejdsaftalen er forskelligt – for eksempel er der i kommunerne stor difference i implementeringsgraden af anbefalingerne i forløbsprogrammerne
- det er hensigtsmæssigt at implementere samarbejdsaftalen gradvist og med afsæt i at styrke samarbejdsrelationer på tværs af sektorer og skabe en fælles forståelse for opgaven.

På den baggrund foreslår implementeringsgruppen, at det første udviklingsområde i Randersklyngen bliver delindsats 2 i samarbejdsaftalen, som omhandler oprettelse af en kommunikationsvej mellem almen praksis og kommuner om børn og unge i psykisk mistrivsel. Herunder at styrke den fælles samarbejdsflade mellem kommuner, almen praksis, børne- og ungdomspsykiatrisk afdeling samt somatisk børne- og ungeafdeling.

Implementeringsgruppens ønsker et særligt fokus på at etablere et struktureret og tværsektorielt samarbejde med henblik på at forebygge forværring af mistrivsel hos målgruppen og samtidig understøtte familien gennem en styrket tværfaglig koordineret kommunikation og håndtering af udfordringer.

I det videre arbejde med det foreslåede udviklingsområde kan følgende initiativer således prioriteres:

- etablering af én digital postkasse i kommunerne, hvor der kan kommunikeres om børn og unge mellem almen praksis, hospitaler og kommuner – evt. med afsæt i en kortlægning af de enkelte organisationers nuværende praksis.
- sikre koordinering i egen organisation - f.eks. ved etablering af et internt koordinationsudvalg i kommunerne, så henvendelser håndteres og koordineres af de rette fagpersoner

² Find afrapportering på fælles forpligtende forløb og handleplan samt bilag, fra Sundhedsstyregruppens møde 21. april 2023 for uddybende evaluering og anbefalinger.

- styrke gensidigt kendskab og forståelse for sektorernes handlemuligheder og tilbud relateret til den graduerede indsats og organisering i forløbsprogrammet - f.eks. ved udarbejdelse af en "vejviser" på forskellige niveauer og/eller gennem fælles retningslinjer for henvendelse etc.
- sikre samtidige og koordinerede indsatser, så borgeren og familien oplever sig informeret og involveret i forløbet.

Organisering

Implementeringsgruppe

Implementeringsgruppen foreslår som udgangspunkt at fastholde den nuværende sammensætning med repræsentanter fra psykiatri, somatik, almen praksis, sundhedspleje, PPR og myndighed med mulighed for involvering af kliniske eksperter, samarbejdspartnere fra det kommunale dagtilbuds- og skoleområde samt brugere og familier, som repræsenterer samarbejdsaftalens målgruppe.

Styregruppe

For at sikre fremdrift foreslår implementeringsgruppen nedsættelse af en mindre styregruppe på chefniveau med et klyngestyregruppemedlem som formand.

Proceskoordinator

Endelig foreslås en deltidsansættelse af en midlertidig proceskoordinator med henblik på at facilitere og understøtte klyngens fælles udviklingsarbejde samt sikre løbende opfølgning og status på implementeringen af samarbejdsaftalen på tværs af de involverede aktører.

Proceskoordinatorens opgaver kan være at:

- understøtte og sekretariatsbetjene styregruppe og implementeringsgruppe
- deltage i samt facilitere møder og workshops på tværs af organisationer mhp. at understøtte implementering og kulturændring
- sikre tværgående aftaler, dialog, fælles forståelse og forpligtelse mellem organisationer og involverede afdelinger ift. udvikling af nye arbejdsgange.

Overordnet tidsplan

Sundhedsstyregruppens overordnede plan for implementering af "Samarbejdsaftale om Børn og Unge i psykisk mistrivsel" er følgende:

- År 2023 afsættes til implementering
- Første administrative opfølgning til Sundhedsstyregruppen i 2./3. kvartal 2024
- Herefter udarbejdelse af en administrativ status på samarbejdet hvert 2. år, som ligeledes fremlægges for Sundhedsstyregruppen

I Randersklyngens implementering af samarbejdsaftalen forelsås en udvidelse af implementeringsperioden til om med år 2024.

Økonomi

Implementeringsgruppen anbefaler, at der afsættes klyngemidler til at igangsætte, understøtte og sikre fremdrift i implementeringsgruppens fortsatte udviklingsarbejde ved:

- ansættelse af midlertidig proceskoordinator i 12 timer ugentligt i år 2024 med henblik på at facilitere og understøtte klyngens fælles udviklingsarbejde samt sikre løbende opfølgning og status på implementeringen af samarbejdsaftalen på tværs af sektorer.
- aflønning af almen praksis til deltagelse i udvikling og afprøvning
- kompetenceudviklingsinitiativer – blandt andet temadage med henblik på at styrke den fælles samarbejdsflade mellem kommuner, almen praksis, børne- og ungdomspsykiatrisk afdeling samt somatisk børne- og ungeafdeling.

Konkrete estimater på ressourceforbrug afdækkes af styregruppe- og implementeringsgruppen forud for igangsættelse af de enkelte udviklingsområder. Et samlet rammebudget for 2024 anslås at være 400.000 kr.